

Сулейман-Стальский
райондин общественно-
политический газет
1931-йисалай акъатзава

КҮРБЕДИН ХАБАРАР

№15 (26435)

Жуъмя, 16-апрель, 2021-йис
Газет гъафтеда садра акъатзава.
Маса гунин къимет азадди я

Дагъустандин автономиядин - 100 йис

13-апрелдиз И. Г. Тагиро-ван тъварунихъ галай райондин культурадин Дворецдин чехи залда Готфрид Алиевич Гъасанов тъварунихъ галай Аялрин музикальный школадин преподаватели ва ана къелзай аялри саналди гъазурнавай гъахъ-гъисабдин чехи концерт гана. Ам ДАССР арадал атайдалай иныхъ 100 йис тамам хүннэ талукъарнавайди тир. Гъар йи-суз хъсан адет хъянвай гъахъ-гъисабдин концерти са шакни алачиз и школадин муаллимрин ва ана чирвилер къачувай аялрин алакъуунрин гъакындай ачух шағындалава.

Концертидин программадиз килигиз аниш школадин къелзайбур, аялрин диде-бу-баяр, милли музикадал, манийрал риқл алайбур атанвай.

Гъахъ-гъисабдин концертидин гъуруметлу мугъманар яз муниципальный райондин Кыил

Нариман Абдулмуталибов, районадминистрациядин Кыилин 1-заместитель Лапис Оруджев, райондин общественный палатадин председатель Алимет Мейланов, райондин культурадин отделдин начальник, Дагъустандин халкъдин шаир Майрудин Бабаханов, Дербентдин музикальный училищедин преподаватель Насир Шағымуратов атанвай.

Концерт Аялрин музикальный школадин тербиячийрин хорди тамамарай лезги халкъдин манийрикай ибарат тир попурридилай башламиш хъана. Концертидин программа чи машгъур кульработник ва конферансъе Ярагъмед Ярагъмедова къиле тухвана.

Концертидин программадик халкъдин алатрин оркестри, Чагъанчийрин, далдамчийрин ва маса ансамблри устадвилелди тамамарай нумрая,

Чкайрал вич-вичи идара ийидай органрин работникрин Йикъаз талукъарнавай «Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Кыил Н. Ш. Абдулмуталибован ТЕБРИК

2012-йисан 10-иондиз къуватда гъатай Россиядин Федерациядин Президентдин Указдин бинедаллаз 21-апрель чи улкведа чкайрал вич-вичи идара ийидай органрин работникрин Югъ яз къейдзава.

Гъелбетда, и сувар неинки са чкадин органра къалахзавай работникрин, гъакъни муаллимрин, духтуррин, карчийрин, халкъдин къуллугъда акъвазнавай вири пешекарринди я.

Райондин Собранидин депутатрин, администрациядин ва къилди жуван патай суварин югъ чкайрал вич-вичи идара ийизвай органра зегъмет чүгур ветеранриз, алай вахтунда къалахзавай работнициз ва вири районэгълийриз мубаракзава.

Къуй квехъ чандин сагъвал, яргъи умъурар, къалахзавай работнициз ва социальный жигъетдай вилик тухунин карда мадни еке агалкъунар хъурай!

Гъахъ-гъисабдин концерт гана

гъвечи сценка, халкъдин манийр квай.

Залда ацуканвайбуру Дагъустандин лайихлу артист Омар Меликова, Таира Муспагъовади ва Гъурият Мегъамедовади устадвилелди лагъай манияр еке хушвилелди къабулна.

Концертидин программа күвтаягъ хайдалай гүгъульиз сэгънедилай ихътин гүзел ва метлеблу мярекат тешкилунай ДР-дин культурадин лайихлу работникар тир музикальный школадин директор Къазибек Къурбанов, завуч Гъажимет Тагъирбеков, аин преподавателин ва къелзай аялрин тъварцыхъ чухсагъулдин хуш келимаяр гваз райадминистрациядин Кыилин 1-заместитель Лапис Оруджев рахана.

Чин къалахдиз ихътин еке фикир, къимет ва къумекар гүнай Къазибек Къурбанова рай-

ондин руководстводиз чухсагъул лагъана.

Концерт, халкъдин алатрин ансамблди тамамарай авазралди акъалтарна.

Аялрин музикальный школадин коллективди гайи гъахъ-гъисабдин концерт райондин

культурадин умъурда лишанлу вакъиадиз элкъвена ва ам адан ишириакчийрин рикел яргъалди аламукъдайди хъана.

Абидин Камилов, ДР-дин культурадин лайихлу работник

леризни таъсир ийизвай, гъа жигъетдай яз узъумчывални вилик тухузтай, чилин меслладални гегъеншдаказ акъвазна, ада гъакъни фикир хусият авайбурухъ галаз алакъяр мягъемарунин чарасузилел желбна, са бязи чайра чиликай кыйтал аваз са бязи хууре-ра социальный объектар эцигдай мумкинвал тежезвайдини къейдна.

Совещанидал Республика патал важиблу маса месэлайризни килигна. Гъа гъисабдай яз, банкротвилин царцел атанвай ГУП-рин ва МУП-рин топливно-энергетический комплексрин къалах вилик тухунин, хуурьун майишатдин продукция гъялдай производствояр кардик кутунин ва маса месэлайризни килигна.

А. Камилов

вири хуурьун майишатдин карханайри, налогар гунал-

Республикадин Кыил хуурьун майишатдин маса хи-

Онлайн-совещанида иштиракна

12-апрелдиз райондин Кыил Нариман Абдулмуталибова республикадин руководстводи къиле тухвай онлайн-совещанида иштиракна.

Дагъустандин Кыилин ве-зифаяр вахтуналди тамамарзайди тир Сергей Меликова Республикадин государствоводин ва муниципальный гъукумдин органдин руководителрихъ галаз санал къалахдин жигъетдай РФ-дин экономикадин рекъяй вилик тухунин министр Максим Решетников чи региондиз атуунин месэлайрай авай нетижаяр веревирд авуна. Вичин къалахдин йикъан сергъятра аваз федеральный министр республикадин къве муниципалитетдиз – Махачкаладиз ва Дербентдиз фена. Гъа са вахтунда анал вири Дагъустандиз

талукъ месэлайрни веревирд авуна ва авай кимивилер арадай акъуддай рекъер жагъуриз алахъна. Сифте нубатгда вилик акъвазнавай месэлайрикай сад инвестицийрин майданар вилик тухун я.

Ихътин майданар арадал гъидайла абур яратмишдай мумкинвал гудай вири тере-фар ва мумкинвилер фикирдиз къачуна къанда. Кыилинди артуханвилерин а майданар вилик эцигнавай макъсаддихъ галаз къадайбур хъун я, яни цийи рабочий чаяр арадал гъун, экономикадин жигъетдай менфятлубур авун, - къейд авуна Сергей Меликова.

Региондин Кыил гъакъни хуурьун майишатдин продукция гъасилзайбурун къалахдал, кылди къачурға, те-

14-аපредиз райондин Кыл Нариман Абдулмуталибов ДР-дин Гъукуматдин Председатель Абдулпатах Амирхановхан галаз гурушиш хана. Анал къарагъяр месэлээр яшайиш вилик тухунз, гъа гысабдай яз образованидиз, здравоохраненидиз, мелиорацидиз, рекьерин инфраструктурадиз ва газдалди таьминарунин месэлайизни талукубур тир. Виликдай абурун гъакындай республикадин талуку тир къурлушириз кагъазар-Талабунар рекье турди я.

Райондин Кыли лагъайвал, анал къарагъярай хидаказ акъ-

Важибул гурушишвал

вазнавай месэлайрикай сад образовандин учрежденийрин цийи дараматар, эцигун ва күгнебур ремонт авун я. Анал къеяд авурвал, чехи пай образовандин идарайр гъеле алтат асиридин 60-70-йисара эцигнавайбур я, абуру капитальны ремонт авуна кланзана. 2009-йисалай райондин образовандин 29 тешкилат (22 школани 7 аялрин ясли-бахча) аварийбурун реестрда ава. Им республикада авай виридалайни чуру гъал я. Шко-

мнатдин къиметдих Къасумхурел аялрин бахчадин дараматдих алва яз пай гилиг хувуна, Вини-Сталдад, Къулан-Сталдад ва Нуңгульга аялрин бахчайра аялрин алва группаяр тешкила.

Райондин аялрин бахчайра аялар къабулдай чакяр бес жезвач. И жигжетдай авай игтияж таьминаруни анжах 26,5 процент тешкилзана. Имни республикада виридалайни агъуз тир дережа я.

Гъа са вахтунда эхиримжи йисара чекдин бюджетдин такъатрин гысабдай къиле тухванва. Цийи отделение патал гъак

торий» госпрограммадай софинансировандин шартла Агъа-Стал-Къазмайрал 400 аялди, Алкъвадрин хурери 110 аялди къелдай чакяр авай школайрин дараматар эцигзава. И школаяр эцигун патал проектдинни сметадин документацияр гъазурунис меценатри 8 млн. манат пул гана.

Райондин Кыли гурушишнин вахтунда ДР-дин Гъукуматдин Председателдивай чекидай гъалда авай школайрин гъакындайни же-дай күмекар гун талабна. Анал гъакI са жерге маса месэлэярини веревирд авуна.

Здравоохраненидии объектрал

Ийкъара муниципальний райондин Кыл Нариман Абдулмуталибов райондин здравоохраненидии объектрал ремонтрин ва аваданламишунин къалахар къиле тухувай гъалдих галаз таниш хана. Сифте ам КТ-дин (компьютердин томографидин) отделение патал ЦРБ-дин сергъятда дарамат эцигзавай чекдал фена.

ЦРБ-дин къилин дүхтүр Жафар Къурбанисмаилова къеяд авурвал, мукъват яйкъара и отделение ишлемиш вахтуннин вилик квай серенжемар къиле фида. Алай вахтунда лицензия къачун патал герек къалахар тамамарзана. Республикадин минздравдай чара авунтай компьютерный томограф эцигун патал Ростов-на-Дону шөгөрдий пешекарриз теклифа. 15x9 квадратный метрдин умуми майдан авай, 4 кабинетдикай ибарат тир са мөртебадин дараматдал эцигунрин къалахар ақылтарнава. И дарамат меценатрин ва райондин инициативный агъалийрин такъатрин гысабдай эцигнавайди я. Ам эцигун патал 3 миллион манат

пул къватла. Къенепатан күльб къалахар дараматда республикадин бюджетдай чара авунтай 3 миллион манатдин таъваттин гысабдай къиле тухванва.

Цийи отделение патал гъакI

алава чирвилер къачунтай тежрибалу медперсонални гъазурнава.

Райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова ЦРБ-дин руководстводал анал зирзибильдикай михунин ва аваданла-

мишунин къалахар къиле тухун таштурмишна.

Гурушишнай райондин Кыл ЦРБ-дин къилин дүхтүрни галаз Герейханован хуррун поселенидиз мугъман хана ва анин участковый больницаца капитальный ремонтар къиле физвай

гъалдих галаз таниш хана, анин здравоохраненидии объектар авай, агъалийриз медицинадин рекъяй къултурга авун тешкилавай гъалдих галаз таниш хана, талуку тир веревирдер авуна, агъалийрих галаз гурушиш хана.

Хъвадай цин месэладиз килигна

Ийкъара Дагсельхозстройда Къасумхурел хъвадай цин линияр тухудайла гъалтзавай бязи четинвилерин гъакындай месэладиз килигна. Совещанидин къалахар республикадин ва ведомствойрин руководителрилай, пешекаррилай гъейри гъакI чи райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова, ДР-дин Халкъдин Собранидин депутат Гъамидулагъ Мегъамедова, депутатин райондин Собранидин председатель Штибет Мегъамедханова ва райондин УКС-дин начальник Роберт Мейланова иштирака.

Совещанидал Къасумхурел хъвадай цин линияр тухудайла гъалтзавай са бязи четин месэладай веревирд авуна.

Кылди къачуртла, эцигунринни монтаждин къалахар къиле тухудайла проектдинни сметадин документацияда са жерге дүз къан тийизвай гъалар арадал атанвайди малум жезва. Цийиз эцигнавай къалер, гъатта кылдин күчяерни проектдик кутунвач.

А карни къеяд ийз кланзана хы, эцигунрин проект ДР-дин «Дагестангражданкоммунпроект» ГУП-ди гъеле 2013-ийсуз түкъурнавайди я. Адалай гурушиш алтавай йисара

тдай яд дүздал алай цин чешмейрай яд физвай турбайриз мажбуридаказ насосрин күмекдади ракъурна кланзавайди я. Идани яд ишлемишавайбуру гана кланзавай гъакыидин къадар артухарзана. Гъа са вахтунда аваза мумкинал райондин центрдин къенепатан цин линияр насосрин күмекдади Цийи «Сардаркент-Даркуш-Казмаляр» магистральный водопроводдих гилигдай.

Лайрай дегишилдер тунин жигъетдай проектдинни сметадин документацийра делилар Цийи хувунин, алва къуй (колодец) эцигунин теклиф гаранай.

Совещанидал авур рахунрин нетижайрин бинедаллаз кар къеяд къараар къабулна, абуру райондин центрдин агъалийр хъвадай целди таьминарунин гъал аквадайвал хъсанвилихдиги дегишардайдал са шакни алаач.

манатдин къиметдих Къасумхурел аялрин бахчадин дараматдих алва яз пай гилиг хувуна, Вини-Сталдад, Къулан-Сталдад ва Нуңгульга аялрин бахчайра аялрин алва группаяр тешкила.

2017-2018-йисара меценатрин таъваттин гысабдай Цмурдал 120 аялди къелдай чакяр авай алай аямдин школа ва Сардархуре 60 аял патал аялрин ясли-бахча эцигна, кардик ква. Меценатри авур харжийрин умуми къадарди 150 млн. манат пул тешкилна.

2020-2021-йисара «Комплексное развитие сельских терри-

Райондин сайтди хабар гузва

Цийи къелунин йисуз цийи школадин ракъарар ачухда

Ийкъара райондин Кыл Нариман Абдулмуталибова Алкъвадрин юкъван школадин Цийи дарамат ишлемиш вахкүз гъазур хъянтай гъал ахтармишна. 110 аялди къелдай чакяр авай алай аямдин къве мөртебадин дарамат «Комплексное развитие сельских территорий» программадай эцигзавайди я. Интенсивное развитие АПК, кылди къачуртла, «Полоса» ООО-ди «Стальские

сады» проект умумурдиз кечирмишнуни райондиз и Госпрограммада иштиракдай мумкинвал гана.

Школадин эцигунрин къалахарин заказчик ДР-дин «Дагсельхозстрой» ГКУ ва подрядчикни «Капитал» ООО хъана. Эцигунрин къалахар гъеле 2020-йисуз ақылтарна.

Алай вахтунда ана чирвилер гүнин еридин къалахар къиле тухудай вири шартла яратмишнава. Ана гөгөнш классар, пищеблок, столовая, чехи спортзал, мини-футболдин майдан ава. Гъар мөртебада рекреационный площадка, чими санузелар ава, герек мебель ва маса инвентарь, пищеблок ва спортзал патал герек тадаракарни къачунва, рекъер къайдадик кутунва. Школадиз къевзтай рекье райондин администрацияди къир канва.

Школадин дараматдиз килигайдалай гурушишнай райондин Кыли арадай акъудна кланзавай са бязи къалахарни къеядна ва абури Цийи къелунин йис алуқадалди тамамаруунин ташшурутгана, месяттар къалурна.

Эхирдай ада райадминистрациядиз Алкъвадрал виликан күгъне школадин дарамат алай чекдал аялрин Цийи ясли-бахча эцигиз кланзавайдини къеядна.

Активистар – цийи теклиф газ

«Гъаливилин волонтерар» общественный герьекатдин ва Жегъилрин парламентдин членар райондин Кыл Нариман Абдулмуталибован патав женгинин самбодай дүньядин чемпион Икрам Алискерова гъаливал къазанмишунин гъурметдай акъажунар къиле тухунин теклиф хъунин талабун газ фена. Абури гъакIни и проектдиз пулунин къумек гун талабна, гъа гысабдай яз гъалибийриз пишкешар ва наградаир къачун патални.

Жегъил активистри райондин Кылин патав гъакI вичик интеллектуальный спортдин жуъреба-жуъре викторинаяр квай серенжемирин планни гъана, квест-къугъунар патал 8 чка гъазурда. Гъаливал къазанмишун патал 11 команда женгиник эчекIда. Тешкилатчиар, гъа гысабдай яз образовандин управление ва спортдин, туризмдин ва жегъилрин краин рекъяй Комитет а кардих инанмиш я хы, ихътин серенжемар акъалтзавай несил культурадинни илимдин ва спортдин культурадих галаз алакъаламиш хъунин метлеблу къайда я.

Абуруз райондин умуми мярекатдиз республикадай мугъманриз, гъа жергедай яз милли политикадин ва диндин краин рекъяй министр Энрик Муслимоваз ва «Волонтеры Победы» герьекатдин руководитель Мегъамед Гъусейноваз теклифиз Кланзава.

Чин гъазурайди - Абидин Камилов

